

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
cc m.klimatenheten@regeringskansliet.se

Er ref: Dnr M2021/00830

Svensk Vindenergis synpunkter på SOU 2021:21 – En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Klimatråtsutredningens betänkande. Svensk Vindenergi är en branschförening för företag som arbetar med vindkraft. Våra medlemmar har svarat för merparten av de satsningar som ökar vindkraftsproduktionen med 33 TWh under perioden 2017-2024 och som bidragit till att nå utbyggnadmålet inom elcertifikatsystemet nära tio år i förtid.

Sverige kan snabbt minska utsläppen genom en kraftfull utbyggnad av förnybar elproduktion, elektrifiering av industrin och transporterna, effektivisering samt satsningar på bland annat batterier och vätgas. Förutsättningarna att lyckas är goda. Vi har bland världens bästa möjligheter att bygga ut förnybar el till rimliga kostnader, en industri i framkant när det gäller vätgasbaserad elektrifiering och Europas ledande batteritillverkare.

Motorn i omställningen är förnybar el med låg produktionskostnad. Vindkraften kan byggas ut snabbt, genererar omedelbar klimatnytta, pressar elpriset, stärker konkurrenskraften för svensk industri och gynnar elkonsumenterna. Decentraliserad elproduktion minskar dessutom samhällets sårbarhet.

Trots de uppenbara fördelarna återstår många hinder. Vår kartläggning av [vindkraftsansökningar 2014-2020](#) visar att endast 40 procent av totalt 5 784 ansökta och avgjorda vindkraftverk har beviljats tillstånd. Trenden är illavarslande för utsikterna att få fram så stora volymer el som kommer att krävas för att klara energi- och klimatomställningen.

Svensk Vindenergi välkomnar och ställer oss bakom Klimatråtsutredningens förslag att

- förtydliga att miljöbalkens portalparagraf omfattar klimat
- föra in avvägning mot klimatnyttan i miljöbalken
- principen om bästa möjliga teknik ska gälla även för växthusgaser
- ge hushållningsprincipen tydligare klimatperspektiv
- förtydliga klimatperspektivet i beslutsunderlagen
- omprövning och tidsbegränsning måste tillämpas effektivt
- undvika omprövning genom ändringstillstånd

För det fortsatta arbetet bör klimatråtsutredningen

- beakta att nyetablering av klimatnyttiga verksamheter ofta föranleder avvägningar mot andra markanvändningsintressen. Utredningen bör därför inkludera en utveckling av

avvägningsregeln i 3 kap. 10 § miljöbalken och/eller 3 kap. 1 § miljöbalken om god hushållning.

- samordna översynen av ellagen, elsäkerhetslagen och ledningsrättslagen med andra pågående lagstiftningsinitiativ såsom miljöprövningsutredningen.
- säkerställa en skyndsam, effektiv och förutsebar hantering av tillståndsprövningar. Ett väl fungerande provningssystem är en grundförutsättning för en vidare utbyggnad av förnybar elproduktion, av elnätet samt för den elektrifiering av industrin och transporterna som behövs för att nå Sveriges klimatmål.

Vi har två kompletterande förslag;

- Avvägningsregeln i miljöbalken bör vidgas från ”väga klimatnytta mot negativ påverkan på människors hälsa och miljön” till en formulering som innebär att även avvägningar mellan totalförsvarets intressen jämnt 3 kap. 9 § första stycket miljöbalken och vindkraftsansökningar täcks in. Då möjliggörs en avvägning mellan klimatnyttan av en vindkraftsetablering och totalförsvarets intresse av ”områden av betydelse”.
- För att underlätta tillämpningen av förslaget att ge klimatnyttan en större tyngd i miljöprövningen bör regeringen Naturvårdsverket uppdras att kvantifiera klimatnyttan av ytterligare elproduktion och vindkraft.

Stockholm 2021-10-21

Daniel Badman
VD, Svensk Vindenergi

Tomas Hallberg
Tillståndsfrågor, Svensk Vindenergi